

Věc C-649/19

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

3. září 2019

Předkládající soud:

Specializiran nakazatelen sad (Bulharsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

20. srpna 2019

Trestní řízení proti:

IR

Předmět původního řízení

Řízení o vydání evropského zatýkacího rozkazu za účelem trestního stíhání

Předmět a právní základ předběžné otázky

Výklad a přezkum platnosti unijních předpisů; článek 267 SFEU

Předběžné otázky

- 1) Platí práva obviněného podle článku 4 (zejména právo podle čl. 4 odst. 3), čl. 6 odst. 2 a čl. 7 odst. 1 směrnice 2012/13 pro obviněného, který byl zatčen na základě evropského zatýkacího rozkazu?
- 2) V případě kladné odpovědi: Musí být článek 8 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládán v tom smyslu, že připouští změnu v obsahu evropského zatýkacího rozkazu oproti formuláři uvedenému v příloze, zejména vložení nového textu do tohoto formuláře, který se týká práv vyžádané osoby vůči justičním orgánům vystavujícího členského státu napadnout vnitrostátní zatýkací rozkaz a evropský zatýkací rozkaz?

- 3) V případě záporné odpovědi na druhou otázku: Je v souladu s bodem 12 odůvodnění, s čl. 1 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584/SVV, článkem 4, čl. 6 odst. 2 a čl. 7 odst. 1 směrnice 2012/13/EU, jakož i s články 6 a 47 Listiny, jestliže je evropský zatýkací rozkaz vydán přesně podle formuláře uvedeného v příloze (tedy bez poučení vyžádané osoby o jejích právech, která může uplatnit u vystavujícího justičního orgánu) a vystavující justiční orgán tuto osobu neprodleně poté, co se dozví o jejím zadržení, poučí o jejích právech a zašle jí příslušné dokumenty?
- 4) V případě, že neexistuje jiný právní prostředek k zaručení práv osoby zadržené na základě evropského zatýkacího rozkazu podle článku 4, zejména práva podle čl. 4 odst. 3, čl. 6 odst. 2 a čl. 7 odst. 1 směrnice 2012/13/EU, je pak rámcové rozhodnutí 2002/584 platné?

Uplatňovaná ustanovení unijního práva a judikatura

Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34), pozměněné rámcových rozhodnutím 2009/299/SVV (Úř. věst. 2009, L 81, s. 24)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/13/EU ze dne 22. května 2012 o právu na informace v trestním řízení (Úř. věst. 2012, L 142, s. 1)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech (Úř. věst. 2014, L 130, s. 1)

Listina základních práv Evropské unie (Úř. věst. 2012, C 326, s. 391)

Rozsudky Soudního dvora Evropské unie ze dne 10. listopadu 2016, Poltorak (C-452/16 PPU, EU:C:2016:858), ze dne 23. ledna 2018, Piotrowski (C-367/16, EU:C:2018:27), ze dne 25. července 2018, AY (C-268/17, EU:C:2018:602), ze dne 6. prosince 2018, IK (C-551/18 PPU, EU:C:2018:991) a ze dne 27. května 2019, OG a PI (C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456) a PF (C-509/18, EU:C:2019:457); stanovisko generálního advokáta Y. Bota ve věci Gavanozov (C-324/17, EU:C:2019:312)

Uplatňovaná ustanovení vnitrostátního práva

Zakon za ekstradičiatata i evropejskata zapoved za arest (zákon o vydávání a evropském zatýkacím rozkazu, Bulharsko): článek 37

Nakazatelno-procesualen kodeks (trestní řád, Bulharsko, dále jen „NPK“): články 55, 65, 269 a 270

Zakon za ministerstvoto na vatrešnite raboti (zákon o ministerstvu vnitra, Bulharsko, dále jen: „ZMVR“): články 72 až 74

Stručné shrnutí skutkového stavu a řízení

- 1 Proti panu IR byla vznesena obžaloba z důvodu účasti na zločinném spolčení, které mělo za účelem obohacení převážet přes státní hranici ve velkém rozsahu zboží podléhající spotřební dani bez kontrolní pásky, a z důvodu napomáhání při skladování zboží podléhajícího spotřební dani bez kontrolní pásky. Za oba skutky hrozí trest odnětí svobody v trvání až deseti, příp. až osmi let.
- 2 Před začátkem části řízení vedené před soudem dne 24. února 2017 opustil IR adresu svého bydliště. Snaha soudu vypátrat místo jeho pobytu nebyla úspěšná. Byl mu ustanoven obhájce ex-offo. Usnesením ze dne 10. dubna 2017, které bylo potvrzeno ve druhém stupni dne 19. dubna 2017, nařídil předkládající soud, aby na IR byla uvalena „zajišťovací vazba“ (tento akt je vnitrostátním zatýkacím rozkazem). IR se tohoto řízení osobně neúčastnil; byl zastupován obhájcem, který mu byl ustanoven.
- 3 Dne 25. května 2017 vydal předkládající soud na IR evropský zatýkací rozkaz. V něm bylo uvedeno, že vnitrostátní zatýkací rozkaz byl vydán v nepřítomnosti IR (kapitola d, bod 2) a že vnitrostátní zatýkací rozkaz mu bude předán osobně při jeho předání po výkonu evropského zatýkacího rozsahu, bude poučen o svých právech a může toto rozhodnutí napadnout, přičemž mu budou vysvětleny příslušné možnosti (kapitola d, bod 3.4). Mimoto bylo upozorněno na skutečnost, že proti svému zadržení (zajišťovací vazba) může postupovat až po svém předání bulharským úřadům (kapitola d, bod 4).
- 4 IR dosud nebyl nalezen a zatčen.
- 5 Neexistují žádné informace o tom, že IR je seznámen se skutečností, že trestní řízení vedené proti jeho osobě je projednáváno před soudem, že byl vydán právní akt o jeho zadržení jak na území [Bulharska], tak i v Evropské unii a že je obhajován ustanoveným obhájcem a údaje o tomto obhájci.
- 6 Ve světle směrnice 2012/13 a nedávné judikatury Soudního dvora Evropské unie ve věci OG a PI (C-508/18) a ve věci PF (C-509/18), jakož i stanoviska generálního advokáta ve věci Gavanozov (C-324/17) má předkládající soud pochybnosti, že evropský zatýkací rozkaz vydaný tímto způsobem je v souladu s unijním právem, neboť IR nezaručuje dostatečnou právní ochranu. Přesněji řečeno mu nedává žádnou skutečnou možnost požádat ihned po zadržení ve vykonávajícím členském státu o zrušení vnitrostátního příkazu k zatčení a evropského zatýkacího rozkazu ve vystavujícím členském státu (u předkládajícího soudu). Může tak učinit až po svém předání v rámci výkonu evropského zatýkacího rozkazu.
- 7 Předkládající soud z tohoto důvodu zrušil vydaný evropský zatýkací rozkaz a přijal rozhodnutí vydat nový evropský zatýkací rozkaz, který bude mít takovou podobu nebo ke kterému budou přiloženy takové dokumenty (poučení o právech a kopie podkladů o [nařízení] zadržení), aby byla zaručena práva vyplývající ze

směrnice 2012/13. K tomu jsou však nezbytné odpovědi od Soudního dvora Evropské unie.

Stručné vylíčení odůvodnění předběžné otázky

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 8 IR nebyl na základě vydaného evropského zatýkacího rozkazu zatčen a ani v budoucnu zatčen být nemůže, neboť zatýkací rozkaz byl zrušen. Položené otázky nicméně nejsou hypotetické.
- 9 Účelem žádosti je zjistit, zda je v souladu s unijním právem, jestliže bude znovu vydán zatýkací rozkaz se stejným obsahem, nebo zda musí být vydán nový evropský zatýkací rozkaz s jiným obsahem zaručujícím práva IR, nebo zda práva IR vyplývající ze směrnice 2012/13 musí být zajištěna jiným způsobem.
- 10 Podle názoru předkládajícího soudu není správné čekat na zadržení IR jiným členským státem a až poté položit tyto otázky, neboť pak by byla práva IR nenapravitelně porušena. Mimoto by předkládající soud obdržel informaci teprve při předání IR. V tomto okamžiku by se však toto zadržení opíralo pouze o vnitrostátní zatýkací rozkaz a předběžné otázky by tak již nebyly aktuální.
- 11 V případě, že mohou být právním aktem vnitrostátního justičního orgánu porušena práva občana Unie přiznaná unijním právem, musí být předběžná otázka položena před vydáním tohoto aktu a nikoliv až po jeho vydání, a to i z důvodu nevratné povahy škodlivých důsledků. V tomto smyslu je nutno chápat bod 66 rozsudku Soudního dvora ze dne 6. prosince 2018, IK (C-551/18), v němž Soudní dvůr uvádí, že „pokud jde o řízení týkající se evropského zatýkacího rozkazu, je za zaručení dodržení práv osoby, jejíž předání je požadováno, v první řadě odpovědný vystavující členský stát“. Stejně tak Soudní dvůr rozhodl již v jiném řízení o předběžné otázce ohledně pochybností předkládajícího soudu, zda musí být vydaný zatýkací rozkaz zrušen (rozsudek Soudního dvora ze dne 25. července 2018, AY, C-268/17, bod 26 až 29); na rozdíl od této věci však předkládající soud v projednávané věci rozhodl, že evropský zatýkací rozkaz vezme nejprve zpět a pak předloží své otázky, aby mohl vydat nový zatýkací rozkaz, který však již bude s jistotou v souladu s právem.

K první otázce

- 12 Ze znění směrnice 2012/13 nevyplývá jednoznačně, zda osoba, která je v jiném členském státu zatčena na základě evropského zatýkacího rozkazu, požívá práva vyplývající z článku 4 směrnice 2012/13, zejména právo podle čl. 4 odst. 3, která lze v souladu s jejich povahou uplatnit vůči justičním orgánům vystavujícího členského státu. Článek 4 na jednu stranu stanoví, že platí pro všechny obviněné, kteří jsou zadrženi, neuvádí však, zda mělo k zadržení dojít na základě vnitrostátního nebo evropského zatýkacího rozkazu, neexistuje tedy důvod pro

rozdílný postup podle tohoto kritéria. Na druhou stranu však článek 5 stanoví jiná práva zatčené resp. zadržené osoby, která se týkají přímo výkonu evropského zatýkacího rozkazu a lze je použít pouze ve vykonávajícím členském státu. Rozdíl mezi právy vyplývajícími z článku 4 a článku 5 je zjevný také z obsahu obou formulářů (písemné poučení o právech, příloha I a příloha II): Ty se shodují pouze zčásti. Vzhledem k tomu vyvstává otázka, zda osoba zatčená resp. zadržená na základě evropského zatýkacího rozkazu požívá všech práv vyplývajících z článku 4, zejména práva podle ustanovení čl. 4 odst. 3, a práv vyplývajících z článku 5 směrnice 2012/13 nebo zda má pouze práva podle článku 5, nikoliv však práva podle článku 4.

- 13 Tato otázka souvisí s ustanovením čl. 4 odst. 2 směrnice 2012/13, podle něž má zadržený obviněný všechna práva podle článku 3 a navíc práva podle článku 4. Ustanovení článku 5 takovouto formulaci neobsahuje.
- 14 Tato otázka navíc vyvstává s přihlédnutím ke znění bodu 30 odůvodnění směrnice 2012/13. Podle první věty se práva při zatčení vztahují také na osoby, které byly zatčeny na základě evropského zatýkacího rozkazu. Z toho by mohlo vyplývat, že jim práva podle článku 4 přísluší v plném rozsahu. Navíc se v této první větě uvádí, že tato práva by měla platit obdobně (analogicky), to znamená, že shoda není úplná. Druhá věta mimoto poukazuje na to, že práva osob zatčených na základě evropského zatýkacího rozkazu jsou uvedena v příloze II. Z toho lze usuzovat, že takto zadržené osoby mají práva pouze podle přílohy II, nikoliv však podle přílohy I.
- 15 Obdobná otázka vyvstává také ohledně čl. 6 odst. 2, jakož i čl. 7 odst. 1 směrnice 2012/13. Přesněji: Je-li osoba zatčena nebo zadržena na základě evropského zatýkacího rozkazu, je nutno se domnívat, že tato osoba má právo být neprodleně informována o důvodu svého zatčení nebo zadržení, jakož i právo obdržet všechny dokumenty, které jsou nezbytné pro napadení zákonnosti zadržení nebo zatčení, až po předání vystavujícímu členskému státu - po výkonu evropského zatýkacího rozkazu?
- 16 Důležitým argumentem pro předložení těchto otázek je neexistence příslušných změn v rámcovém rozhodnutí 2002/584, které by vedly k tomu, že rámcové rozhodnutí bude v souladu s právy, která osobám zatčeným nebo zadrženým na základě evropského zatýkacího rozkazu poskytuje novější směrnice 2012/13. Neexistence příslušných změn napovídá tomu, že směrnice 2012/13 nepřiznává osobám zadrženým na základě evropského zatýkacího rozkazu žádná nová práva, která se liší od práv, která měly tyto osoby již podle rámcového rozhodnutí 2002/584.
- 17 Také je nutno přihlédnout k zásadě rovnocennosti, podle níž nesmí být s osobou dotčenou použitím unijního práva nakládáno hůře než ve srovnatelné čistě vnitrostátní situaci. Vzhledem k tomu by článek 5 směrnice 2012/13 neměl být vykládán v tom smyslu, že obviněnému zadrženému na základě evropského zatýkacího rozkazu odebírá práva podle článku 4, která by tento obviněný měl

podle vnitrostátního práva a která by mohl využít, jestliže by byl zadržen na území příslušného státu na základě vnitrostátního zatýkacího rozkazu. To platí také ohledně práv vyplývajících z čl. 6 odst. 2 a čl. 7 odst. 1 směrnice 2012/13. Ve vnitrostátní situaci by tato osoba měla tato práva bezprostředně po svém zatčení, v případě výkonu evropského zatýkacího rozkazu naopak až po předání vystavujícímu členskému státu. S touto osobou by ve shodné vnitrostátní situaci (tedy při zatčení na území tohoto státu) v zásadě bylo nakládáno takto: Byla by informována o právech, která má jako zatčená osoba navíc ke svým právům obviněného (článek 55 NPK a články 72 až 74 ZMVR). Konkrétně by byla informována o zatýkacím rozkazu a obdržela by jeho kopii; byla by informována o právu napadnout zadržení a o právu nahlédnout v rámci tohoto napadení do všech procesních dokumentů. Měla by bezprostřední kontakt se svým obhájcem a to včetně případů, v nichž se jedná o státem ustanoveného obhájce ex-offo. Ve shodné vnitrostátní situaci by navíc soud z úřední povinnosti poskytl kopii obžaloby, v níž je podrobně popsán skutek, který je předmětem této obžaloby, a také usnesení o stanovení termínu jednání, v němž jsou podrobně uvedena práva v řízení před soudem. Zatčená osoba, která by byla informována o svých právech a znala by právní a skutkové okolnosti zadržení, by tak mohla své zadržení napadnout ihned před soudem (čl. 72 odst. 4 ZMVR; články 65 a 270 NPK).

K druhé otázce

- 18 Vyplyne-li z odpovědi na první otázku, že osoba zatčená nebo zadržená v jiném členském státu na základě evropského zatýkacího rozkazu má všechna práva, která by měla, pokud by byla zadržena na území příslušného státu na základě vnitrostátního zatýkacího rozkazu, pak je předkládající soud povinen vytvořit nezbytné podmínky pro skutečný a účinný výkon těchto práv. V tom případě by pak bylo nejlepší poučit osobu již v okamžiku zatčení, při předání evropského zatýkacího rozkazu (čl. 11 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584). Jinými slovy by bylo nejrozumnější uvést její práva jako zadržené osoby v evropském zatýkacím rozkazu.
- 19 Ve své druhé otázce proto předkládající soud žádá o výklad článku 8 rámcového rozhodnutí 2002/584, zejména zda jej lze vykládat v tom smyslu, že připouští změnu obsahu evropského zatýkacího rozkazu, konkrétně vložení nového textu (například pod písm. „F“), který se týká práv zadržené osoby před soudy vystavujícího členského státu, zejména ohledně napadení vnitrostátních a evropských zatýkacích rozkazů vystavených těmito soudy (čl. 4 odst. 3 směrnice 2012/13).
- 20 Existence takového textu v evropském zatýkacím rozsahu by zaručila práva zadržené osoby a uvedla ji (pokud možno) do stejného postavení, jako by byla zatčena na území příslušného státu na základě vnitrostátního zatýkacího rozkazu.
- 21 Toto právní řešení by mohlo vyvolávat námitky.

- 22 Účelem rámcového rozhodnutí 2002/584 je vytvořit jednotný právní nástroj, který se týká čistě věci unijního práva - evropský zatýkací rozkaz. Neexistují vnitrostátní rozdíly, které by opravňovaly k zavedení různých formulářů podle čl. 4 odst. 4 druhé věty a čl. 5 odst. 2 druhé věty směrnice 2012/13. Vložení nové informace, kromě informací podle čl. 8 odst. 1 a dokonce kromě informací stanovených v rámcovém rozhodnutí samotném (zejména informace podle směrnice 2012/13) do formuláře evropského zatýkacího rozkazu by proto vedlo k tomu, že by vznikly různé vnitrostátní formuláře evropského zatýkacího rozkazu v závislosti na vnitrostátních zvláštностech práv zadržených osob. To je v rozporu s cílem evropského zatýkacího rozkazu jako jednotného právního nástroje pro předávání osob za účelem trestního řízení. V tomto smyslu se v bodě 1.3. „Formulář EZR“ v úvodu příručky k vydávání a výkonu evropského zatýkacího rozkazu (Oznámení Evropské komise ze dne 28. září 2017, C(2017) 6389) uvádí: „Používán může být pouze tento formulář a nelze jej měnit“.
- 23 Evropský zatýkací rozkaz je sdělením vystavujícího justičního orgánu vykonávajícímu justičnímu orgánu. Z tohoto důvodu je obsahově zaměřen na konstatování podmínek pro předání vyžádané osoby. Písemné poučení o právech zadržené osoby podle článku 4 směrnice 2012/13 je naopak sdělením vnitrostátního justičního orgánu určeným vyžádané osobě. Toto písemné poučení, jakož i informace podle čl. 6 odst. 2 a čl. 7 odst. 1 směrnice 2012/13 se netýká výkonu evropského zatýkacího rozkazu. Ve znění evropského zatýkacího rozkazu proto pro něj není prostor.

Ke třetí otázce

- 24 V případě, že Soudní dvůr odpoví na první otázku kladně a na druhou otázku záporně, pak musí předkládající soud zjistit, zda neexistují jiné právní prostředky, které zajistí, že IR bude moci přímo a účinně vykonávat práva podle směrnice 2012/13 přímo po zadržení na základě evropského zatýkacího rozkazu v jiném členském státu. To znamená, že IR musí být bezprostředně po svém zatčení (nebo ve velmi krátké době poté) poučen o svých právech podle článku 4, zejména podle čl. 4 odst. 3, o důvodech zatčení podle čl. 6 odst. 2 a o přístupu k dokumentům podle čl. 7 odst. 1 směrnice 2012/13.
- 25 Podobně účinným právním řešením by bylo, že předkládající soud, jakmile se dozví o zadržení IR v jiném členském státu, zašle IR neprodleně písemné poučení o právech při zadržení a kopii vnitrostátního zatýkacího rozkazu a důkazů, o něž se opírá, poskytne mu údaje o jeho obhájci a na jeho žádost mu případně zašle kopie dalších procesních dokumentů. K předání těchto dokumentů by mohlo dojít vydáním evropského vyšetřovacího příkazu, v souladu s ustanovením článku 5 Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie.
- 26 Toto právní řešení je z následujících důvodů účinné pouze relativně.

- 27 Zaprvé rámcové rozhodnutí 2002/584 neobsahuje žádnou povinnost vykonávajícího členského státu informovat vystavující členský stát o zatčení vyžádané osoby. Takováto informace může být poskytnuta náhodně, v rámci informování o jiných okolnostech, například v případě nedostatečné informace (čl. 15 odst. 2) nebo při prodlení v řízení (čl. 17 odst. 4). Z tohoto důvodu by musel vystavující justiční orgán vědomě připustit chybu nebo neúplnost při vydávání evropského zatýkacího rozkazu, aby si mohl zajistit, že jej vykonávající justiční orgán informuje neprodleně po zatčení vyžádané osoby podle ustanovení čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584. Vědomé porušení práva (chybné vydání evropského zatýkacího rozkazu) nemůže být předpokladem pro zaručení práv vyžádané osoby. Předání informací podle čl. 15 odst. 3 je navíc spíše výjimkou než pravidlem (rozsudek Soudního dvora ze dne 23. ledna 2018, Piotrowski, C-367/16 bod 61).
- 28 Zadruhé je pro korespondenci mezi vykonávajícím a vystavujícím justičním orgánem zapotřebí čas - zpravidla několik dní; během této doby by zatčené osobě byla upírána práva podle směrnice 2012/13. To by bylo v rozporu s bodem 12 odůvodnění a s povinností zakotvenou v článku 1 rámcového rozhodnutí 2002/584, a sice ctít práva této osoby. Takovéto prodlení by bylo v rozporu s povinností zajistit osobní bezpečnost zatčené osoby podle článku 6 Listiny. Požadavek přiměřené lhůty pro projednání její možné stížnosti by byl porušen, neboť samotné podání této stížnosti by bylo spojeno se zbytečným prodlením z důvodu pozdního informování zatčené osoby o jejích právech a pozdního předání dokumentů jako základu pro její obhajobu. Takovéto prodlení by bylo porušením zásady rovnocennosti, neboť s osobou zatčenou na základě evropského zatýkacího rozkazu by bylo nakládáno podstatně hůře než s osobou zatčenou v rámci čistě vnitrostátní situace.

Ke čtvrté otázce

- 29 Kladná odpověď na druhou nebo třetí otázku by nevytvořila dostatečně účinnou záruku, neboť by vystavujícím justičním orgánům otevřela pouze možnost doplnit znění evropského zatýkacího rozkazu resp. informovat zadrženou osobu o jejích právech po zadržení. Existovala by pouze možnost, nikoliv však povinnost.
- 30 Současně je však zapotřebí závazná povinnost v tomto smyslu.
- 31 Srovnatelnou povinnost pro vystavení evropského vyšetřovacího příkazu výslovně stanoví článek 14 směrnice 2014/41. Vzhledem k tomu, že práva osob, jež jsou adresáty evropského vyšetřovacího příkazu, jsou omezena v menší míře než práva osob zatčených nebo zadržených na základě evropského zatýkacího rozkazu, není přijatelné, aby unijní právo poskytovalo právní prostředky pouze pro prvně uvedené osoby, nikoliv však pro ty posledně jmenované.
- 32 Neexistují-li jednotlivá nebo několikerá právní řešení, jež by jako celek zajistila řádný výkon práv osoby zadržené na základě evropského zatýkacího rozkazu vyplývající ze směrnice 2012/13, vyvstává ve světle článku 6 Smlouvy o

Evropské unii, článků 6 a 47 Listiny, jakož i bodu 12 odůvodnění a čl. 1 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 otázka, zda je takto vytvořený systém rámcového rozhodnutí 2002/584 platný, jestliže nezaručuje práva vyplývající ze směrnice 2012/13.

- 33 Otázka přesněji zní, zda nemožnost informovat osobu zadrženou na základě evropského zatýkacího rozkazu ihned při zatčení ve vykonávajícím členském státu o jejích právech podle článku 4 a poskytnout jí nezbytné informace podle čl. 6 odst. 2 a čl. 7 odst. 1 směrnice 2012/13, má za následek porušení povinnosti ctít základní práva.
- 34 Mimoto je nutno posoudit, zda je s právem na svobodu a bezpečnost podle článku 6 a s právem na účinnou právní ochranu podle článku 47 Listiny slučitelné, je-li zadržená osoba až do okamžiku rozhodnutí, zda bude evropský zatýkací rozkaz vykonán či zda bude jeho výkon odmítnut, fakticky vyloučena z možnosti napadnout zadržení ve vystavujícím členském státu (napadení jak vnitrostátního, tak i evropského zatýkacího rozkazu) nebo je jí v tom zásadně bráněno.
- 35 Navíc vyvstává otázka, zda je tento mechanismus rámcového rozhodnutí 2002/584, který nezaručuje skutečný výkon práv zadržené osoby podle směrnice 2012/13 a tedy ztěžuje nebo znemožňuje obhajobu práv zadržené osoby u justičních orgánů vystavujícího členského státu, v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie týkající se této obhajoby práv. Bod 70 rozsudku Soudního dvora ze dne 27. května 2019, OG a PI (C-508/18) resp. bod 48 rozsudku ze stejného dne, PF (C-509/18) uvádí: „že osoba, na kterou byl tento vnitrostátní zatýkací rozkaz vydán, využila všech záruk vztahujících se k přijetí tohoto druhu rozhodnutí, zejména záruk vyplývajících ze základních práv a obecných právních zásad stanovených v čl. 1 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584.“ Jedná-li se o příkaz k zadržení vydaný v nepřítomnosti osoby, je nutno podstatnou záruku spatřovat v možnosti včas napadnout zákonnost zadržení. Mimoto bod 75 resp. bod 53 těchto rozsudků stanoví: „[...] rozhodnutí o vydání takového zatýkacího rozkazu, a zejména přiměřenost takového rozhodnutí musí být možno napadnout v uvedeném členském státě soudní žalobou, která plně splňuje požadavky na účinnou soudní ochranu“. Ačkoliv se v bodě 75 jedná o specifický skutkový stav, je požadavek možnosti napadnout vydaný příkaz k zadržení, přičemž toto napadení bude mít kvalitu účinné soudní ochrany, jednoznačný. Jinak řečeno: Již během řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu má vyžádaná osoba právo se před justičními orgány vystavujícího členského státu hájit tím, že napadne zákonnost vnitrostátního a evropského zatýkacího rozkazu. Aby zadržená osoba mohla tyto právní možnosti, které uznává Soudní dvůr Evropské unie, skutečně vykonávat, je nezbytné, aby jí příslušela práva podle směrnice 2012/13, a sice v okamžiku uvedeném ve směrnici - v okamžiku jejího zatčení.

Zvláštní návrh

- 36 Bude-li vyhověno návrhu prohlásit rámcové rozhodnutí 2002/584 za neplatné, žádá předkládající soud Soudní dvůr o rozhodnutí o nezbytnosti stanovit s ohledem na nevyhnutelné obtíže, které by nastaly v řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu (bod 56 rozsudku Soudního dvora ze dne 10. listopadu 2016, Poltorak, C-452/16), přechodnou lhůtu pro zachování právních účinků.

PRACOVNÍ DOKUMENT